Ч. 248. Четвер 17 (4) падолиста 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Інсбруцкі події. — Епіскопске послание до католиків в Австриї. — Грушки на вербі або конституция в Росиї. — З поля війни).

Демонстрациям і протестам против звістних подій в Інсбруцї нема кінця. Але коли Італїянцї і Нїмцї спорять ся межи собою, то по нашій думцї без потреби і причини мішають ся до спору Чехи і Поляки, що очевидно мусить лиш заострювати межинародні відносини. Оногди відбувало ся в Кракові віче польскої молодїжи, котре займало ся також справою інсбруцкою і ухвалено домагати ся окремих польских семінарий учительских на Шлеску.

В суботу була у міністра просьвіти д ра Гартля депутация італїяньских студентів з Ґрацу і Відня і просила о охорону італїяньских студентів. Пан мінїстер відповів депутациї, що мусить зробити італїяньским студентам докір, що не поступали як годило ся. Правительство було би й так старало ся, щоби справа основаня самостійного італїяньского університету при помочи Нїмцїв і Італїянцїв була як найскорше залагоджена в законодайній дорозї.

„Vaterland“ доносить: Послїдні епіскопскі конференциї у Відни займали ся рухом „Los von Rom“ (покликом Нїмцїв, щоби відорвати ся від Риму) і зарядженями против того руху, дальше справою конґруи, кодифікациї канонїчного права, справою книжок для науки релїґії в школах середних, а наконець ще й иншими справами церковними. Тота сама часопись оголосила посланне епіскопів до католиків в Австриї. В посланию тім обговорює епіскопат послїдні події в Австриї особливо же національну справу, котра нинї порушає уми всїх. Посланиє взиває народи Австриї, щоби жили в згодї, окружали ся взаїмною любовію, обявляли привязане і вірність для вітчини і послух монарсї. Одним з перших обовязків кождого щирого патріота есть усмиряти народні противности і старати ся всіма силами о то, щоби народи жили з собою в мирі, дружбі і згодї. До того треба християньскої терпимости. Австрийскі народи повинні розвивати ся свобідно і взаїмно себе підпирати в розвою християньского поступу і християньскої просьвіти. Націоналїзм есть не християньский і творить один з найнебезпечнїйших ферментів. Для стереженя згоди і єдности не належить міняти з собою, а ставити на рівнї справи релїґійні і сьвітскі.

Від якогось часу ходить чутка, котру рознесли французскі ґазети з Петербурга, що в Росиї заносить ся на рід якоїсь конституциї. Кажуть, що теперішний мінїстер справ внутрішних кн. Сьвятополк Мірский мав предложити цареви проєкт, після котрого цїла европейска Росия мала би бути подїлена на 10, а азийска на 6 округів, з котрих кождий мав би право вибирати одного репрезентанта, а всї разом мали би право предкладати свої бажаня. Так само і теперішні земства мали би право висилати своїх репрезентантів. Ся реформа має нїби то стати ся першим засновком будучої конституциї. Тимчасом недавно тому розійшла ся була друга чутка, після котрої Сьвятополк-Мірский має уступити і зробити місце якомусь другому, котрому не забагалось би конституциї. Анї одна анї друга чутка доси не потвердила ся, а тимчасом розійшла ся вже трета, після котрої всемогучий оберпрокурор сьвятїйшого синода, звістний Побєдоносцев а з ним і другі его приятелї працюють пильно над тим, щоби не допустити до нїякої не то конституциї, але й взагалї якої небудь свободи і нема сумнїву, що все лишить ся по давному, тим більше, що реакция може тепер дуже вигідно покликувати ся на рух революцийний, який від якогось часу проявляє ся знову в Росиї і страшити ним царя і его окружене.

Здає ся, що судьба Порт Артура доходить

---

7)

Росийско-японьска війна від єї початку аж до битви під Ляояном.

(Написав К. Вербин).

(Дальше).

6. Морска битва під Чемульпо.

Японцї приготовились були заздалегідь до війни і коли з росийскої сторони докоряють Японцям тим, що то они викликали війну і хитрим способом напали на Росиян, то мають о стілько рацию, що Японцї дійстно знали від давна, що не обійдесь без війни з Росиєю і длятого лагодились до неї. Коли розпочались були звістні переговори, то нїхто не заперечить того, що Японцї розпочинаючи їх мусїли мати вже ту певність, що прийде до війни, бо прецї не могли нїяк припускати того, що могуча Росия схоче зробити уступку малій азийскій державі, народови, котрий европейскі цивілїзатори уважали доси за „менше вартний“. Японцї чей не на дармо ходили до Европи на науку і розвідали добре, з ким мають дїло. Упір Росиї, який проявив ся в переговорах і бута росийских полїтиків не могли длятого заскочити Японцїв неприготовлених. Отже скоро лиш прийшло до зірваня дипльоматичних зносин і коли японьске правительство заявило, що возьме ся тепер до таких способів, які буде уважати за найвідповіднїйші для оборони загрожених інтересів Японії, фльота японьска вибрала ся зараз в похід.

Дня 6 лютого виплила японьска фльота на широке море і вже на другий день висадили Японцї своє войско в корейских приморских містах Фузан, Мазампо і Ґензан. В корейскій столици Сеули і в его портовім містї Чемульпо було ще дня 6 лютого зовсїм спокійно. Там ще не знали, що стало ся, але заграничні посольства були вже поінформовані о грізній ситуациї і побоювали ся, що готово ще прийти до якоїсь революциї. Згаданого дня заграничні посольства знали вже о зірваню дипльоматичних зносин і були певні того, що прийде до виповідженя війни, скоро Росия буде й дальше стояти уперто при своїм, але того нїхто не сподївав ся і не припускав, що таки дійстно вибухне війна. В пристани в Чемульпо стояли доси японьский воєнний корабель „Чіода“, росийский кружляк „Варяґ“ і росийска канонїрка „Кореєць“, анґлїйский кружляк „Тальбот“, американьский „Вiксбурґ“, французский „Паскаль“ і італїяньский кружляк „Ельба“.

Дня 8 лютого розійшлась була в Сеули чутка, що коло Мазампо чути було вистріли з пушок. Там стояв старий росийский кружляк „Разбойнік“. Що з ним стало ся, того напевно й доси не знати; після одних мали Японцї его забрати, після других затопили его. З рана побачено однакож, що японьский кружляк „Чіода“ десь щез; він відплив був в ночи і серед мраки. Се, як вже звістно, викликало було занепокоєнє серед залоги на „Варяґу“ і сталось причиною, що командант „Варяґа“ вислав був канонїрку „Кореєць“ по інструкцию до Порт Артура — з яким успіхом, вже знаємо.

Вечером того дня о 6 год. того дня приплили були три японьскі кораблї воєнні, „Чіода“, „Такачіго“ і „Акаші“ а з ними ще й чотири великі панцирники, чотири торпедовцї і три перевозові пароходи „Таірумару“, „Отарумару“ і „Ґеіджомару“ та станули коло т. зв. Круглого острова (Ровнд Айленд), віддаленого від пристанї в Чемульпо на яких вісїм морских миль. Ще того самого вечера висадили Японцї на беріг своє войско в такім взірцевім порядку і так тихонько, що — як каже один очевидець — навіть на сто метрів від місця, де войско виходило, майже не було нїчого чути, що там щось діє ся. Ще того самого вечера 3000 Японцїв помашерувало до Сеуля а проче войско розкватировано в японьскій кольонії в Чемульпо; по улицях японьского міста патролювали вже тої ночи японьскі вояки в повнім узброєню як підчас війни.

На другий день рано відплили японьскі перевозові пароходи а воєнні кораблї держали ся все ще коло круглого острова. О 9 год. рано одержали всї консуляти і рада громадска европейскої кольонії слїдуюче повідомленє від японьского консуляту:

„Маю честь подати Вам до відомости, що контрадмірал Уріу, командант ескадри цїсарско-японьскої маринарки, котрий тепер з воєнною силою, яка стоїть під его властию, знаходить ся на рейдї під Чемульпо, просив мене повідомити Вас о тім, що він, позаяк межи японьским правительством і правительством Росиї настали ворожі відносини, змушений заатакувати воєнною силою, стоячою під его властию, росийскі воєнні кораблї, які тепер знаходять

вже до кінця. Бюро Райтера доносить з головної кватири третої армії японьскої через Фузан: Ходить чутка, що ґен. Штесель есть ранений і стан его вимагає конче уміщеня в шпитали. Штесель однак не хоче опустити становища і заявляє, що волить умерти на становищи як уступити. Войско російске есть дуже ослаблене і не має вже чим живити ся. Більша часть залоги готова піддати ся, лиш офіцири вдержують еї від того кроку. Японці суть того переконаня, що відпорність залоги дійшла вже до послідної границі. Якийсь шпігун доносить, що в Порті Артурі брак муніциї і провіянту а мороз дуже доскулює войску.

Новинки.

Львів дня 16-го падолиста 1904.

— **Ювилей** проголошеня доґми Пренепорочного Зачатия Пр. Діви сьвяткувала руска молодіж всїх середних шкіл у Львові. В понеділок пополудни в церкві при „Народнім Домі“ відправив Е. Е. Митрополит Шептицкий вечірню, а опісля виголосив проповідь до учеників. Вчера знов зібрали ся в тій самій церкві всї ученики рускої ґімназиї і Русини зі всїх прочих ґімназий і шкіл реальних, аби вислухати архієрейскої служби Божої відправленої Митрополитом при сослуженю крилошан. При службі Божій співав хор учеників, а при кінци відспівав пісню в честь Пренепорочно Зачатої.

— **Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів** оповіщує, що сторони висилаючі почтові перекази за границю а уживаючі почтових книжок надавчих (замість посьвідок наданя) мають вписувати під рубрикою „вартість, квота“ згаданої книжки переказувані квоти лише в валюті короновій. Потрібні до перечислюваня ключі можуть сторони інтересовані набувати в кождім уряді почтовім по цїнї 30 сот.

— **Надзвичайні загальні збори** членів „Стоваришеня функционарів автономічних в Галичинї“ відбудуть ся в недїлю 20 (7) падолиста 1904 року о годині 3 по полудни в льокали стоваришеня (площа Марийска 7) у Львові. — Порядок дневний: 1) відчитане протоколу з послїдних загальних зборів; 2) справоздане з діяльности виділу стоваришеня, комисиї контрольної, руху членів, стану каси і т. д.; 3) зміна статутів стоваришеня; 4) доповняючі вибори членів Виділу і поодиноких комісий: 5) близша дискусия над розвоем стоваришеня; 6) внески членів. — На ті збори запрашає ся також і нечленів занимаючих ся охотно діяльностию стоваришеня. — *Від Виділу.*

— **З перемискої епархії.** Ординация назначена на день 13 грудня с. р. Кандидати мають до 1 грудня внести свої подавя належито заосмотрені документами, самі же особисто явити ся 13 грудня. — Орд. шкіль. відпоручником до окружної Ради шкільної в Чесанові іменований Михайло Кокуревич завід. любачівского деканата. — Увільнене від конкурсового іспиту одержав о. Михайло Зубрицкий, парох в Мшанци.

— **Їзда до Америки подорожіє.** В Берлинї відбула ся оногди нарада представителїв німецких корабельних фірм, причім порішено заключити союз в цїли управильнепя цїн їзди до Америки. Ухвали приняла фірма Кунарда в Льондонї і від тепер подорожіє подорож до Америки о стілько, о скілько подешевіла була задля конкуренциї між перевозовими фірмами.

— **Нещастна пригода.** З Підгаєць доносять: Чотирнайцятьлїтний Іван Кварцяний, син селянина з Товстобаб, вертаючи оногди вечером з місцевої школи до дому, упав до низько оцимброваної кирницї громадскої і утопив ся.

— **Великаньский короп.** Коло Вилянова, в Королївстві польскім зловило оногди товариство любителїв риболовців, між котрими був і властитель Вилянова ґр. Браницкий, рибу і зловило в однім рукаві Висли коропа, що важив 31 фунтів.

— **Смерть в филях ріки.** Від Журавна пишуть: На 10-милевім просторі від Гошева до Журавна нема на ріцї Сьвічи моста анї порома. Люди мусять переходити: переїздити через ріку в брід і виставляють ся на небезпечність утрати житя. Дня 9 с. м. переїздив через ріку господар з Балич подорожних з своєю жінкою. Вода перевернула віз і обоє утонули, осиротивши 5 дрібних дїтий.

— **Бурі** в північній Америцї, як доносять з Нового Йорку, лютили ся сими днями у всїх державах з небувалою силою. При тім падав дощ і сніг. Телеґрафічні получення поперериванї. Від року 1888 не затямлено в Новім Йорцї такої страшної бурі, як оногдашна. В наслїдок бурі телефони і телеґрафи не робили служби

— **Фоноґрафічні знимки.** 56.000 марок одержала славна американьска співачка Лїлїян Нордіка від „товариства фоноґрафів“ за відспіване перед фоноґрафом чотирох пісень. Артистка мусїла однак заручити, що не буде співати нїякому конкуренцийному товариству.

— **Ориґінальні переписні листки.** Послїдною новостию між ілюстрованими переписними листками суть говорячі листки. Така картка є немов кружком при фоноґрафі. Приладжена она в той спосіб, що сторона листка призначена на переписку, потягнена якоюсь масою, на якій рилець ґрамофону може рити слїди. Винахідник, віденьский купець, видумав потрібні до того приладиавтомати, які можна поставити в кождій торговли. Хто хоче вислати наведену висше картку, вкидає до автомату гріш і говорить до туби. Ґрамофон риє на картцї его слова, почім картка випадає через отвір. Заадресовану картку висилає ся почтою. Адресат вкладає еї до свого фоноґрафу, який має коштувати лише кільканайцять корон, і слухає змісту переписного листка. Маса, якою потягнена картка, є така гнучка, що не ломить ся анї при печатаню листка на почтї, анї при звиненю картки. Винахідник надїє ся, що ті картки будуть мати широке примінене, бо цїна фоноґрафів в нинїшних часах дуже приступна.

— **З Труда.** Виклади, які має що суботи від 7—8 год. вечером і що недїлї від 12—1 год. в по-

---

ся в пристані в Чемульпо, скоро найстарший офіцир російскої маринарки не схоче услухати завізваня висланого до найстаршого офіцира російскої маринарки і не виплиле з пристані в Чемульпо перед 12 годиною в полудне дня 9 лютого 1904. Сей атак не наступить перед 4 годиною по полудни дня 9 лютого 1904“.

В тім самім часї адмірал Урію повідомив був також і командантів кружляків „Тальбот“, „Віксбурґ“, „Паскаль“ і „Ельба“ і просив їх, щоби они на кілька годин виплили з порту, очевидно длятого, щоби не стояли єму на перешкодї. В наслїдок того повідомленя зійшли ся були всї чотири команданти у найстаршого віком анґлїйского команданта на нараду. Комендант американьского корабля заявив тодї, що він не хоче мішати ся до сеї справи, а тамті три ухвалили запротестувати против атаку на російский корабель в неутральнім порті. Комендант анґлїйского корабля підняв ся доручити сей протест японьскому адміралови. Говорять отже, що він не доручив того протесту, але переважає погляд і се мабуть найімовірнійше, що Урію не дав на той протест нїякої відповіди. В письмі до команданта „Варяґа“ обіцяв адмірал Урію, що позволять єму і его людем а також і его залозї свобідно виїхати, скоро він здойме фляґу із свого корабля і оба судна віддасть Японцям; в такім случаю мала залога обох кораблїв відплисти без перешкоди до Порт Артура на російскім пароходї „Сунґарі“, що дня 8-го лютого приплив був до Чемульпо.

В Чемульпо настав був немалий переполох, але й немале зацїкавлене, що тепер Росияни зроблять. Одні говорили, що Росиянам в виду переважаючої сили Японців, не позістане нічого, як лиш піддати ся; другі, що мали лїпше поняте о почутю обовязку — а таких було дуже мало — були иньшого погляду, а їх погляд небавком оправдав ся. Командант „Варяґа“, капітан Руднев, казав тодї повикидати з корабля все, що було непотрібне у воду і рішив ся виступити до бою з Японцями. Командантови „Корейця“ сказав він, що може, коли хоче, лишити ся в пристани, бо его маленьке судно і так нічого не вдіє, але той відповів, що куди поплиле „Варяґ“, то і він туди за ним поплиле. Отже Руднев казав тодї о три чверти на 12 год. виплисти кораблям з пристані.

Був то красний вид -- каже один очевидець — коли гордий кружляк випливав на широке море, а коло него плив маленький „Кореєць“, що виглядав при нім мов би яка лодка. Коло пристані зібрало ся множество людий, а на других кораблях виступила вся залога і дивила ся, як тоті оба кораблї пливуть на нехибну смерть. Музика на „Варяґу“ заграла царский гимн, а зі всїх кораблїв роздало ся на прощане російскій залозї грімке „Гурра!“ Оба кораблї поплили звичайною дорогою до Круглого острова.

Точно о 12 год. розпочала ся битва. На яких шість морских миль від пристані стояв японьский корабель „Мікаса“ і перший зачав стріляти; але аж по третім вистрілї відповів єму „Варяґ“. Тодї шість великих японьских кораблїв і кілька торпедовців взяли в огонь оба російскі судна. Можна собі тепер подумати, що діяло ся на російских кораблях. Мимо того „Варяґ“ держав ся добре і стріляв головно лиш в „Мікасу“, на котрім був японьский адмірал, але очевидно не міг нічого вдіяти. Перших 15 мінут, як кажуть, „Варяґ“ стріляв спокійно і добре, але опісля кулї летїли далеко поза японьский корабель. Та й не диво та, бо залога на російскім кораблю не мала вже потрібного спокою; кулї свистали зі всїх боків, люди гинули, кров лила ся на цїлім кораблю, а серед таких обставин годї цїляти спокійно. Мимо того борба тревала досить довго і аж може по яких три чверти години видко було, як „Варяґ“ поволи завертає і пливе назад до пристані, підчас коли японьскі кораблї не переставали стріляти до него. Десять мінут перед 1-ою год. роздав ся послїдний вистріл і борба скінчила ся; тревала всего лиш 50 мінут.

Коли „Варяґ“ заплив знову до пристані, видко було, що він тяжко ушкоджений, бо з одного боку був страшно подїравлений, а до того ще в горі на заднім кінци вибух був огонь, котрий однакож борзо угашено. „Кореєць“ мав на переді з боку велику діру. Японцї кажуть, що не мали нїяких страт, але страти російскі були великі. Зараз з самого початку японьский ґранат розірвав був місток команданта і зранив на нім капітана лиш легко, але убив двох молодих офіцирів. Загалом стратили Росияни в сїй борбі 109 людий, з котрих 1 офіцир і 40 мужа погибли, а 4 офіцирів і 64 мужа було ранених; із сих померло ще до кількох днїв 1 офіцир і 8 мужа. Погибших полишено на кораблях, а зранених і прочу залогу розібрали поміж себе Французи, Анґлїйцї і Італїянцї. На американьский корабель не хотїли Росияни їти длятого, що командант того корабля не прилучив ся був до згаданого протесту. Пізнійше командант „Варяґа“ так ще розповідав про сю битву:

На горі на кораблю підчас битви було 150 людий і всї з них або погибли або були ранені. Пушки не були обезпечені панцирами, а залога, що їх обслугувала, не була закрита, до того ще, як то видко по дїрах в коминах і в кораблю, Японцї стріляли шрапнелями. Коло машин в сподї було все спокійно як би підчас маневрів. До одного з тих пять місць, де стояли кітли, добула ся вода і підплила майже аж під то місце, де горить огонь під кітлами, але до самого огню не дістала ся. Ґранат здаєсь поцїлив судно в то місце, що під водою, в тій хвили, коли він навертав і длятого одним боком висунув ся трохи з під води. В сїй хвили дістав корабель найтяжше ушкоджене. Одною 15-центиметровою пушкою кинуло було через цїлий поклад. На покладї займило ся було кільканайцять картушів і горіли так борзо, що двох людий від того згинуло. Один з них впав був вже неживий з горіючою одїжию в долину до того місця, де був склад муніциї. Пять разів вибухав огонь на кораблю, але чотири рази его зараз угашено. За пятим разом впав був

лудне в „Труді“ п. Александер Сероїчковский, будуть відбувати ся в такім порядку: 1) начерк історії ворговлї; 2) загальний начерк торговельної географії поодиноких частий сьвіта і найважнїйших країв і їх продукций; 3) засади властивої науки торговлї; 4) про кредит, заклади обезпечень і банки; 5) про підприємства транспортові; 6) про господарку державну; 7) головні засади бухгальтериї, робіт конторових і про форми торговельні; 8) торговельна термінольогія; 9) монети, міри та ваги; 10) засади купецкої аритметики; 11) найважнїйші закони промислові і торговельні; 12) загальні відомости в обсягу товарознавства. Вступ на ті виклади свобідний за зголошенем ся в дирекциї „Труда“.

— **Позір!** Товариство „Сокіл“, котре заводить в краю сторожі пожарні, уряджує в сім році фантову льотерию на дохід будови власного дому. В тій цїли видав „Сокіл“ льоси в видї переписних листків в 10 родах по цїні 25 сот. льос. Набувати їх можна в „Соколї“ у Львові, по всїх складах „Народної Торговлї“ на провінциї як також в філїях „Сокола“ по більших містах. Кромі того видав „Сокіл“ на ту саму цїль облїґациї (зворотна позичка) по 10 кор. Набувати їх можна у д. Ів. Бачиньского, касиєра „Днїстра“ у Львові, Ринок 10.

Господарство, промисл і торговля

— **Цїна збіжа** у Львові дня 15 падолиста: Цїна в коронах за 50 кіло у Львові. — Пшениця н. 8·90 до 9·20; жито н. 6·90 до 7·20; овес 6·30 до 7·00; ячмінь пашний 6·50 до 7·—; ячмінь броварний 7·25 до 7·50; ріпак 10·50 до 10·80; льнянка — — до — —; горох до варення 8·25 до 10·50; вика 6·50 до 6·75; бобик 6·50 до 6·75; гречка — — до — —; кукурудза нова 8·50 до 8·75; хміль за 56 кіло 230·— до 260·—; конюшина червона 65·— до 80·—; конюшина біла 50·— до 62·—; конюшина шведска 60·— до 70·—; тимотка 23·— до 25·—.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: „Gazeta Lwowska“ з дня 15 с. м. оповіщує розписанє лїцитацийної продажи старих материялів в округу ц. к. Дирекциї зелїзниць державних у Львові. Оферти належить вносити найдальше до 12 години в полудне дня 30 с. м. до висше згаданої ц. к. Дирекциї зелїзниць державних у Львові. Услівя продажи подані суть в „Gazet-ї Lwowsk-ій“, а можна їх одержати також в бюрі для справ варстатових підписаної ц. к. Дирекциї.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Ясло 16 падолиста. При доповняючім виборі посла з громад сїльских вибраний більшостию 136 голосів на 257 управнених до голосованя сьвященик лат. обр. о. Адам Весолїньский; кандидат т. зв. людової партиї Лаврентий Древняк одержав 105 голосів.

Париж 16 падолиста. Телєґрама з Даккар доносить, що помер корабельний поручник балтийскої ескадри, Нелїдов, син росийского амбасадора в Парижи.

Льондон 16 падолиста. Бюро Райтера доносить під датою 14 с. м.: Відділ росийскої кавалєриї заатакував Японцїв під Лїкіятун, але японьска кавалєрия его відперла. Росияни мусїли серед темноти забирати своїх убитих і ранених.

Токіо 16 падолиста. Ґенеральний штаб заявляє, що вість походяча з росийского жерела, мов би ґен. Курокі помер, єсть безосновна.

Париж 16 падолиста. Димісию міністра війни Андре'го і іменованє на его місце Берта оголошено урядово. Андре в своїм поданю о димісию заявив, що не хоче бути причиною незгоди серед републиканьскої більшости, бо бажає, щоби дїло ним розпочате, доведено щасливо до кінця.

Даккар 16 падолиста. Росийска фльота виде нинї і набере вугля в краю Дамара. Офіцир маринарки Нелїдов, о котрого смерти вже донесено, помер внаслідок удару сонця.

Льондон 16 падолиста. Бюро Райтера доносить з Мукдену під датою 13 с. м. Росияни острілювали нинї від рана до вечера Японцїв коло стациї Шахо, щоби їм перешкаджати в укріплюваню стациї. Обі армії суть так укриті, що огонь пушок їм не шкодить. Хіньске правительство не хоче перевозити пакунків через Сінмінтін до Манджуриї і покликує ся на неутральність Хіни та на приписи о контрабандї.

ґранат до комори з мукою; мука займила ся і наробила такого диму, що треба було поотвирати всї глипки (малї віконця до впусканя воздуха). Один офіцир міряв віддаль і дав знати пушкам в горі на машті. Там садїло двох людий, але в тій хвили ґранат обох тяжко покалїчив; одному сталева бляха так зломила була ногу, що треба було відрізувати єму тїло цїлими кусниями, щоби его звідтам видобути. Зранених годї було на ношах зносити в долину, бо і тих, що несли, кулї убивали. Всего лиш пять раненых удало ся знести до лїкаря в долину по нисше водної лїнії, а офіцири від артилєрії і від торпедів і офіцир навіґацийний, а відтак керманич і один моряк для обслуги телєґрафу від машин стояли в командантскій башті. Перший офіцир бігав по покладї з місця на місце і допильновував гашеня огню, та виношеня муниции. Капітан корабля стояв близько командантскої башти; коло него стояв его ордонанс і трубач, один з правого, а другий з лївого боку. Куснї ґранату убили обох, а капітана зранило легко в карк. В башті нікого не зранило. Гук на корабли був так страшенний, що офіцири на покладї всї поглухли.

Коли по битві оба росийскі кораблї заплили до пристанї, всї на березї чекали в великим напруженем, що тепер дальше буде. Около пів до 4 години понеслось від Японцїв окрик „Банзаї!“ Они гадали, що оба росийскі кораблї піддали ся, бо вдоймили фляґу. Але радість їх була за скора, бо кождий, хто дивив ся крізь дальновид, міг переконати ся, що то було.

О 4-ій годинї роздав ся страшенний гук від якогось вибуху, так, що аж земля затрясла ся, а зараз по тім роздав ся і другий такий самий гук. То Росияни висадили „Корейця“ у воздух. Він щез і страшенний стовп води підняв ся високо в гору над тим місцем, де стояло судно. Стовп той сунув ся поволи аж новад европейску оселю і тут розсипав нібн на памятку по „Корейци“ множество порозриваних річий. Як по тих річах можна було здогадувати ся, то Росияни, видко, підложили були міни під корабель і підпалили їх. З „Корейця“ було пізнїйше при низькім станї води видко лиш комин і один машт.

В годину опісля, о 5 год., видко було, що на „Варяґу“ горить. То Росияни самі підпалили були свій корабель. У всїх домах в кольонії поотвирали зараз всї вікна, бо бояли ся, що настане вибух ще сильнїйший як на „Корейци“. Полумінь на заднім кінци корабля бухнула високо в гору, але вибуху не було. Як опісля показало ся, то Росияни поотвирали були всї отвори, котрими випускало ся торпеди і всї вентилї, а корабель зачав поволи потапати. Поволи перехилив ся на бік, мов той велит, що поцїлений на смерть лягає на вічний спочинок. Комини і машти зрівнали ся з водою. Полумінь бухнула ще раз нїби послїдний віддих перед смертию і „Варяґ“ затонув разом з тими, що его боронили і на нїм погибли.

Та й росийский пароход „Сунґарі“ постигла така сама судьба, бо й его не хотїли Росияни віддати в руки Японцїв. Єго також підпалили. Він горів через цїлу ніч, аж о 2 ій годинї пішов і він під воду коло „Корейця“. Всї три тоті розбитки лежать тепер на днї моря на рейдї коло пристанї в Чемульпо недалеко від морскої ліхтарнї і підчас відпливу моря можна їх побачити. В послїдних часах була чутка, що японьскі інжиніри нїби то вже видобули „Варяґа“ з води і мають его направити, але пізнїйше заперечено ту чутку. „Варяґ“ був то кружляк найновійшої конструкциї, що мав 6500 тон містоти, а на нїм було 12 пушок 15·5 центиметрового калїбру, 12 пушок 7·5 центиметрового калїбру і 6 пушок 3·5 центиметрового калїбру. „Кореєць“ був „старе доробайло“ і мав дві пушки 20·5 центиметрового, одну 15·5 центиметрового калїбру і дві скорострільні пушки. Японцї по сїй битві забрали лиш весь склад вугля росийскої фірми Ґінсбурґа, що був на недалекім острові. Кажуть, що они взяли тоді 1500 тон найлїпшого англїйского вугля. (Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).